

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЛІНГВІСТИКИ ТА СОЦІАЛЬНИХ
КОМУНІКАЦІЙ

КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Проректор з наукової роботи

 В. Харченко
« 2 » 02 2020 р.

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

вступного іспиту до аспірантури

зі спеціальності

015 – професійна освіта

Керівник освітньо-наукової програми
д-р пед. наук., професор

Лузік Е.В.

Київ–2020

СМЯ НАУ П 12.01.07–01–2020

	Система менеджменту якості. Освітньо-наукова програма вступного іспиту до аспірантури 015-професійна освіта	Шифр документа	СМЯ НАУ П 12.00.07- 01-2020
	Стор. 2 із 9		

Програму вступного іспиту зі спеціальності 015 – професійна освіта розробила доктор педагогічних наук, професор Лузік Е.В.

У програмі відображені такі розділи:

- 1. Загальні питання педагогіки;**
- 2. Теоретичні і методичні основи навчання (дидактика);**
- 3. Теоретичні і методичні основи виховання**

I. Загальні питання педагогіки

1. Соціально-економічні потреби суспільства в підготовці підростаючого покоління до життя як об'єктивна передумова виникнення й розвитку педагогічної теорії.
2. Виділення педагогіки в особливу галузь наукового знання та її видатні діячі.
3. Вплив політики та ідеології суспільства на розвиток педагогічної теорії. Формування народної педагогіки.
4. Предмет педагогіки і найважливіші проблеми її дослідження.
5. Методологічні основи педагогічних досліджень як фактор розвитку педагогічної теорії.
6. Зв'язок педагогіки з іншими науками і використання її ідей про розвиток людини.
7. Збагачення методів дослідження як умова удосконалення педагогічної теорії.
8. Диференціація педагогіки на окремі навчальні дисципліни і розширення меж її дослідження.
9. Педагогіка як теоретична наука і педагогічна діяльність як мистецтво.
10. Значення цілей виховання для педагогічної теорії і практики.
11. Соціально-економічна обумовленість однобічного виховання в минулому і зародження ідеї про всебічний розвиток особистості.
12. Виникнення об'єктивних передумов, що обумовлюють необхідність всебічного й гармонічного розвитку особистості.
13. Формування всебічної і гармонійно розвинутої особистості як основна мета (ідея) сучасного виховання і його складові частини.
14. Розробка і конкретизація в педагогіці змісту виховання всебічної і гармонійно розвинутої особистості.
15. Реалізація цільових установок виховання в практичній роботі навчального закладу і вчителя.

	Система менеджменту якості. Освітньо-наукова програма вступного іспиту до аспірантури 015-професійна освіта	Шифр документа	СМЯ НАУ П 12.00.07- 01-2020
		Стор. 3 із 9	

16. Про розробку в педагогіці проблеми розвитку і виховання особистості. Поняття: особистість, її розвиток і формування.

17. Ідеї мислителів минулого про розвиток особистості.

18. Наукова трактовка проблеми основних факторів розвитку особистості.

19. Роль активності особистості в особистому розвитку. Зовнішні й внутрішні фактори розвитку особистості. Поняття про саморозвиток особистості.

20. Виховання як спеціально організований і свідомо здійснюваний педагогічний процес.

21. Направленість виховання на оволодіння особистістю суспільним досвідом як його глибинна сутнісна характеристика. Уточнення поняття виховання. Діяльнісно-відносницька концепція виховання.

22. Поняття виховання в широкому і вузькому змісті. Органічний взаємозв'язок навчання і виховання.

23. Поняття про закономірності виховання.

24. Загальні закономірності виховання і їх психолого-педагогічні основи.

25. Перехід закономірностей виховання в принципи виховної роботи.

26. Проблема вікових і індивідуальних особливостей розвитку й виховання особистості в педагогіці.

27. Особливості розвитку і виховання молодих учнів, середніх та старших школярів, студентів.

28. Індивідуальні особливості розвитку студентів і їх облік в процесі виховання.

	Система менеджменту якості. Освітньо-наукова програма вступного іспиту до аспірантури 015-професійна освіта	Шифр документа	СМЯНАУ П 12.00.07- 01-2020
		Стор. 4 із 9	

II. Теоретичні і методичні основи навчання (дидактика)

1. Поняття про дидактику і її дослідження в педагогіці.
2. Суть освіти як відображення єдності розвиваючої та виховно-формуючої функцій навчання.
3. Основні проблеми дидактики.
4. Виділення з дидактики часткових методик і її впливів на їх, розвиток.
5. Поняття “зміст освіти” і необхідність розробки його наукових основ.
6. Найважливіші об’єктивні і суб’єктивні фактори, які впливають на розробку змісту освіти.
7. Теорії формальної і матеріальної освіти та їх однобічність. Неспроможність прагматичної теорії змісту освіти.
8. Розробка в педагогіці наукових основ визначення змісту освіти та його удосконалення.
9. Документи, що визначають зміст освіти: навчальні та робочі плани, навчальні та робочі програми, підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації.
10. Сутність навчання як педагогічного процесу і його завдання. Поняття: знання, уміння, навички, здібності.
11. Внутрішня структура процесу навчання і відображення в ній характеру навчально-пізнавальної діяльності учнів.
12. Визначення цільового компонента навчання.
13. Формування в учнів потреби в оволодінні знаннями і мотивів навчання. Поняття про рушійні сили навчання.
14. Визначення структури і змісту навчальних занять.
15. Організація навчально-пізнавальної діяльності учнів по оволодінню навчальним матеріалом (операційно-діяльнісний компонент навчання).
16. Надання процесу навчання емоційно-вольового характеру.
17. Регулювання і контроль за ходом навчально-пізнавальної діяльності.
18. Оцінка і самооцінка якості оволодіння навчальним матеріалом.
19. Розвиток учнів в процесі навчання.
20. Виховання у процесі навчання.
21. Закономірності навчання, що властиві йому, як органічної частини виховання (у широкому розумінні).
22. Специфічні закономірності навчання.
23. Принципи навчання.
24. Поняття про методи навчання. Проблема класифікації методів навчання.
25. Методи усного викладання знань викладачем і активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів: розповідь, пояснення, лекція, бесіда: метод ілюстрації і демонстрації при усному викладанні.

	Система менеджменту якості. Освітньо-наукова програма вступного іспиту до аспірантури 015-професійна освіта	Шифр документа	СМЯНАУ П 12.00.07- 01-2020
	Стор. 5 із 9		

26. Методи закріплення навчального матеріалу: бесіда, робота з підручником.

27. Методи самостійної роботи учнів по осмисленню і засвоєнню нового матеріалу: робота з підручником, лабораторні роботи.

28. Методи навчальної роботи по наробці умінь і навичок застосування знань на практиці: вправи, лабораторні заняття.

29. Методи перевірки й оцінки знань, умінь і навичок учнів: повсякденне спостереження за навчальною роботою учнів, усне опитування, – індивідуальне, фронтальне, ущільне: виставлення поурочного балу; контрольні роботи; перевірка домашніх робіт; тестовий контроль.

30. Критерії оцінок успішності учнів.

31. Форми організації навчання. Співвідношення між формами організації навчання і його методами.

32. Короткі відомості про розвиток організаційних форм навчальної роботи.

33. Найважливіші форми організації навчальної роботи в школі, ліцеї, вузі.

34. Урок (лекція), як основна форма організації навчальної роботи.
Класифікація уроків:

- Змішані або комбіновані уроки.
- Уроки викладання нового матеріалу вчителем.
- Уроки закріплення навчального матеріалу й виробка практичних умінь і навичок.

- Уроки повторення, систематизації і узагальнення матеріалу.

- Уроки-семінари. Уроки-конференції.

- Пошуки нестандартних форм урочних занять.

- Уроки перевірки і оцінки знань.

35. Індивідуальна робота з учнями на уроці.

36. Розвиток і виховання учнів на уроках.

37. Навчальні екскурсії.

38. Факультативні заняття.

39. Форми внеаудиторної навчальної роботи.

40. Інноваційні технології як знаряддя діяльності людини.

41. Основні проблеми комп'ютеризації навчання.

42. Зміст інноваційного навчання.

43. Суть дистанційного навчання.

44. Суть домашньої навчальної роботи учнів та її роль в оволодінні знаннями.

45. Основні недоліки домашньої роботи учнів.

46. Правила домашньої навчальної роботи учнів.

47. Формування в учнів умінь і навичок домашньої навчальної роботи.

	Система менеджменту якості. Освітньо-наукова програма вступного іспиту до аспірантури 015-професійна освіта	Шифр документа	СМЯ НАУ П 12.00.07- 01-2020
		Стор. 6 із 9	

III. Теоретичні і методичні основи виховання

1. Специфіка виховання на відміну від процесу навчання і необхідність розробки його теоретичних основ. Формування відносин як найважливіша задача виховання.

2. Зміст відношень, які необхідно формувати в системі всебічного розвитку особистості.

3. Суть відношень як предмет виховання і їх перехід в особистісні якості. Структура особистісної якості і їх значення для процесу виховання.

4. Інтегративний характер формування особистісних якостей.

5. Реалізація загальних закономірностей виховання в процесі формування відношень (особистісних якостей).

6. Поняття про методи та засоби виховання. Система загальних методів виховання.

7. Затвердження в педагогіці гуманного підходу до учнів і подолання методів авторитаризму.

8. Переконавання як найважливіший метод виховання.

9. Методи позитивного прикладу; вправ (приучення); схвалення і осуду; вимог і контролю за поведінкою; переключення.

10. Комплексне використання методів виховання.

11. Розробка в педагогіці теоретичних основ колективного виховання.

12. Поняття про виховний колектив і основні стадії його розвитку.

13. Структура виховного колективу в школі, ЗВО.

14. Найважливіші засоби і методичні основи виховання колективу учнів (студентів).

15. Пред'явлення вимог до учнів як фактор створення і виховання колективу.

16. Закон розвитку (руху) колективу. Організація перспективних спрямувань учнів.

17. Формування в колективі здорової суспільної думки. Педагогіка паралельних дій.

18. Накопичення і розвиток позитивних традицій колективного життя.

19. Формування моральності учня – найважливіша задача школи (вуза). Мораль як регулятор поведінки особистості.

20. Ідеї відомих діячів педагогіки про роль морального виховання в розвитку особистості.

21. Зміст морального виховання. Суть моральності особистості.

22. Моральне виховання як процес організації різноманітної діяльності учнів і формування в них моральних якостей.

23. Патріотизм і культура міжнаціональних відносин – найважливіші моральні якості людини; їх значення для його особистісного розвитку.

24. Суть патріотизму і культури міжнаціональних відносин, їх зміст і внутрішня структура.
25. Розвиток в учнів потребнісно-мотиваційної сфери, зв'язаної з патріотизмом і культурою міжнаціональних відносин.
26. Формування в учнів інтелектуально-емоційного компоненту патріотизму і культури міжнаціональних відносин.
27. Виховання в учнів поглядів та переконань по питанням патріотизму і культури міжнаціональних відносин.
28. Організація практичної діяльності учнів по формуванню патріотизму і культури міжнаціональних відносин.
29. Виховання сумлінного відношення до праці і збереження матеріальних цінностей як фактор морального формування особистості. Функції трудового виховання.
30. Суть трудового виховання, трудового навчання і професійної орієнтації. Поняття працьовитості як особистої якості і його внутрішня структура.
31. Основні види трудової діяльності учнів (студентів).
32. Виховання в учнів потреби в праці, бережливому відношенні до матеріальних цінностей суспільства.
33. Організація трудової діяльності учнів і формування у них трудових умінь і навичок. Збагачення і оновлення форм трудової діяльності учнів.
34. Виховна робота по професійній орієнтації учнів.
35. Різні підходи до розробки проблеми виховання дисципліни і культури поведінки в педагогіці.
36. Суть свідомої дисципліни і культури поведінки. Поняття "дисциплінованість".
37. Формування в учнів умінь і навичок дисциплінованої поведінки. Виховання культури поведінки.
38. Використання суспільної думки виховного колективу в процесі формування в учнів дисциплінованості і культури поведінки. Індивідуальна робота з учнями (студентами).
39. Суть естетичного виховання і його зміст.
40. Формування естетики поведінки.
41. Використання естетичного виховання з метою формування моралі учнів.
42. Суть фізичного виховання і його зміст.
43. Основні засоби і методи фізичного виховання.
44. Глибоке і якісне оволодіння знаннями – найважливіша посилка при формуванні наукового світогляду.
45. Критерії сформованості світогляду учнів.

	Система менеджменту якості. Освітньо-наукова програма вступного іспиту до аспірантури 015-професійна освіта	Шифр документа	СМЯНАУ П 12.00.07- 01-2020
	Стор. 8 із 9		

46. Дидактичні і виховні умови, які сприяють переводу знань у погляди, переконання і ідеали особистості в системі аудиторної та позааудиторної роботи.

47. Основні фактори, що спонукають особистість до самовиховання і їх використання в процесі стимулювання учнів до роботи над собою.

48. Організація процесу самовиховання учнів та його найважливіші методи.

49. Педагогічне керівництво самовихованням учнями.

Базова література.

1. Даниленко Л.І. Інноваційний освітній менеджмент: Навчальний посібник. – К. : ГЛАВНИК, 2006. – 144 с.
2. Коломінський Н.Л. Психологія педагогічного менеджменту: Навчальний посібник. – К. : МАУП. 1996. – 176 с.
3. Басова Н.В. Педагогика и практическая психология. Научное пособие. – Ростов – на – Дону: Феникс, 2000. – 413 с.
4. Вергасов В.М. Активизация познавательной деятельности студентов в высшей школе. – Киев: Вища школа, 1985. – 175 с.
5. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. – К. : Либідь, 1997 р. – 376 с.
6. Кирсанов А.А. Понятийно-терминологическая специфика инженерной педагогики // Педагогика, 2001, № 3, С. 23.
7. Краевский В.В. Воспитание или образование? // Педагогика. – М. : 2001, № 3 – 67 с.
8. Луговий В.І. Педагогічна освіти в Україні: структура функціонування, тенденції розвитку. – К. : МАУП, 1994. – 289 с.
9. Слостенин В.А., Исаев И.Ф., Шиянов Е.Н. Педагогика. Учебное пособие для студентов высших учебных заведений. – М.: Издательский центр «Академия», 2002. – 576 с.
10. Ходоровский А.В. Современная дидактика. – Санкт-Петербург, 2000. – 536 с.
11. Ягупов В.В. Педагогіка: Навчальний посібник. – К. : Либідь, 2002. – 560 с.
12. Євтух М.Б., Лузік Е.В., Педагогічна психологія. Підручник. – К. : 2014. – 420 с.
13. Капська А.Й. Соціальна педагогіка. Підручник. 4-те вид. виправ. та доп. / За ред. проф. А.Й. Капської. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 488 с.
14. Головатый Н.Ф. Социология молодежи. – К. : МАУП. 1999 – 376 с.

	Система менеджменту якості. Освітньо-наукова програма вступного іспиту до аспірантури 015-професійна освіта	Шифр документа	СМЯНАУ П 12.00.07- 01-2020
		Стор. 9 із 9	

15. Бех І. Д. Виховання особистості: У 2 кн. Кн.2: Особистісно-орієнтований підхід: науково-практичні засади: навч.-метод. посібник / І.Д. Бех. – К.: Либідь, 2003. – 344 с.
16. Карпенчук С. Г. Теорія і методика виховання : Навчальний посібник для вузів. Вид-во: Вища школа, 2005. – 458 с.
17. Менделевич В.Д. Психология девиантного поведения. Учебное пособие. – М. : МЕД пресс, 2011 – 227 с.
18. Холостова Е.И. Технология социальной работы. Учебник / Под. ред. Е.И. Холостовой. – М.: ИНФРА, 2001. – 400 с.